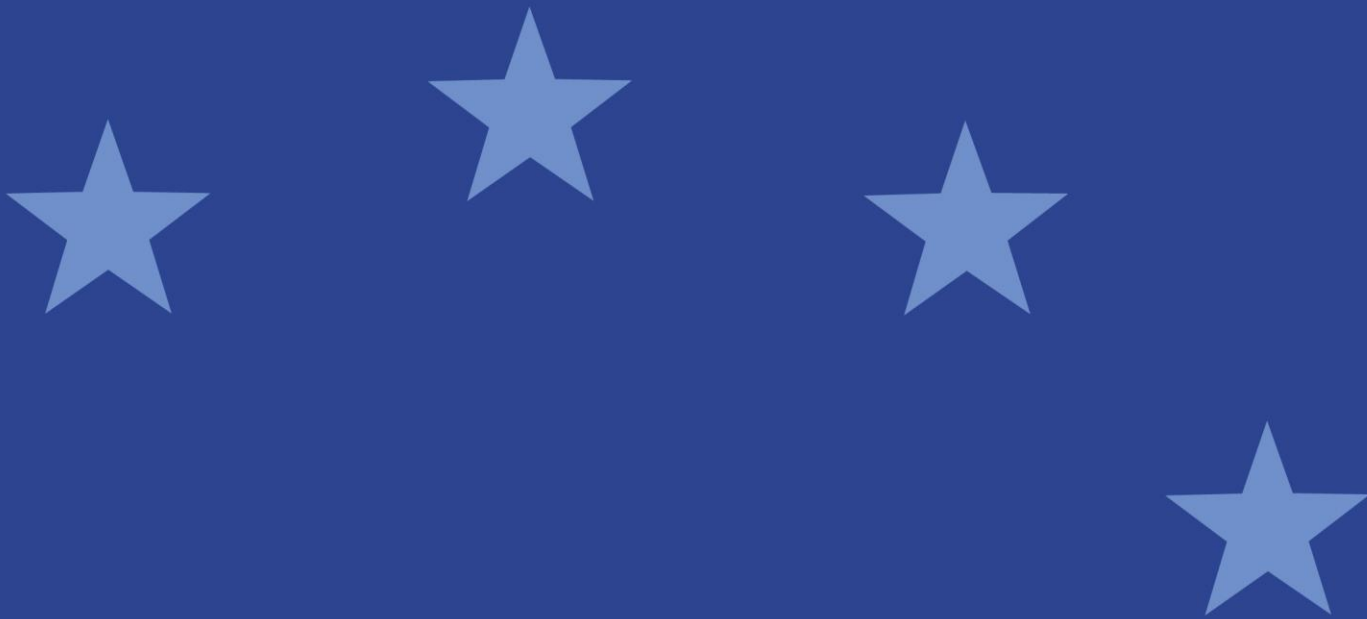

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

**Bloķēšanas sistēmu kalibrēšana un tirdzniecības apturēšanas
publicēšana saskaņā ar *MiFID II***

Satura rādītājs

1	Piemērošanas joma	3
2	Definīcijas	4
3	Mērķis	5
4	Atbilstība un ziņošanas pienākumi	6
4.1	Pamatnostādņu statuss	6
4.2	Prasība sniegt ziņojumus	6
5	Pamatnostādnes attiecībā uz <i>MiFID II</i> 48. panta 5. punktu	7
5.1	Svārstīguma parametru kalibrēšana	7
5.2	Ārējā saziņa, izmantojot tirdzniecības apturēšanu	9

1 Piemērošanas joma

Kam paredzētas šīs pamatnostādnes?

1. Šīs pamatnostādnes attiecas uz tirdzniecības vietām, kuras savās sistēmās atļauj vai iespējo algoritmiskās tirdzniecības metodes, un uz kompetentajām iestādēm.

Ko nosaka šīs pamatnostādnes?

2. Šīs pamatnostādnes izskaidro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem, ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (*MiFID II*), 48. panta 5. punkta noteikumus¹.
3. Šīs pamatnostādnes neaprobežojas tikai ar īpaša veida bloķēšanas sistēmām un attiecas uz pilnīgi visiem mehānismiem, kurus tirdzniecības vietas varētu potenciāli izveidot saskaņā ar *MiFID II* 48. panta 5. punktu.

Kad šīs pamatnostādnes stājas spēkā?

4. Šīs pamatnostādnes piemēro no 2018. gada 3. janvāra.

¹ OV L 173, 12.6.2014., 349.–496. lpp.

2 Definīcijas

5. Ja vien nav norādīts citādi, tad *MiFID II* lietotajiem terminiem ir tāda pati nozīme arī šajās pamatnostādnēs. Papildus izmanto šādas definīcijas:

Bloķēšanas sistēma Mehānismi, kurus ievieš tirdzniecības vietas saskaņā ar *MiFID II* 48. panta 5. punktu, lai uz laiku pārtrauktu vai ierobežotu tirdzniecību finanšu instrumenta būtisku cenas svārstību gadījumā.

Tirdzniecības apturēšana Tirdzniecības apturēšanas veidi ir šādi:

- Mehānismi, kuri aptur nepārtraukto tirdzniecību, tostarp:
 - mehānismi, ar kuriem tirdzniecību aptur konkrētam vērtspapīram uz konkrētu laika periodu, kurā nenotiek darījumi un netiek noteiktas jaunas cenas, kā arī
 - mehānismi, ar kuriem nepārtrauktā tirdzniecība pārslēdzas uz vairāksolīšanas izsoli. Tas var notikt pēc tirdzniecības vai pēc tādas kārtības ieviešanas, kas ļautu tirgoties ārpus tirdzniecības vietas noteiktā statistiskā cenas diapazona.
- Mehānismi, ar kuriem papildina plānoto vai neplānoto vairāksolīšanas izsoli cenu atšķirību gadījumā, salīdzinot ar iepriekšnoteikto atsauces cenu izsoles beigās.

3 Mērķis

6. Šo pamatnostādņu mērķis ir izstrādāt vienotus standartus, kuri tirdzniecības vietām jāņem vērā, kalibrējot savas bloķēšanas sistēmas, un plašākā izpratnē — lai nodrošinātu *MiFID II* 48. panta 5. punkta noteikumu konsekventu piemērošanu.

4 Atbilstība un ziņošanas pienākumi

4.1 Pamatnostādņu statuss

7. Šajā dokumentā iekļautas pamatnostādnes, kuras izdotas saskaņā ar *MiFID II* 48. panta 13. punktu un kuras papildina pamatnostādnes, kas izdotas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 (*ESMA* regula) 16. pantam². Saskaņā ar *ESMA* regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu tirgus dalībniekiem jā dara viss iespējamais, lai ievērotu pamatnostādnes un ieteikumus.
8. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas pamatnostādnes, šīs pamatnostādnes ir jāpilda, iekļaujot tās savā uzraudzības praksē, tostarp arī gadījumos, kad konkrētās dokumentā minētās pamatnostādnes ir adresētas galvenokārt finanšu tirgus dalībniekiem.

4.2 Prasība sniegt ziņojumus

9. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, jāinformē *ESMA* par to, vai tās ievēro vai plāno ievērot pamatnostādnes, sniedzot iemeslus to neievērošanai, divu mēnešu laikā no brīža, kad *ESMA* tās būs publicējusi visās ES oficiālajās valodās, un ziņojums jānosūta uz smk@esma.europa.eu. Ja atbilde šajā termiņā netiks sniegta, tad tiks uzskatīts, ka kompetentās iestādes nepilda pamatnostādnes. Paziņošanas veidne ir pieejama *ESMA* tīmekļa vietnē.
10. Finanšu tirgus dalībniekiem nav jāziņo, vai viņi ievēro šīs pamatnostādnes.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

5 Pamatnostādnes attiecībā uz *MiFID II* 48. panta 5. punktu

5.1 Svārstīguma parametru kalibrēšana

11. Tirdzniecības vietu izveidotās bloķēšanas sistēmās jāizmanto atsauces cenas, kuras atspoguļo attiecīgā instrumenta svārstīguma raksturu uzticamā un konsekventā veidā, un, ja iespējams, jābūt iespējai izmantot ārējās atsauces.

12. Tirdzniecības vietām jākalibrē savas bloķēšanas sistēmas, izmantojot iepriekš definētu, statistiski pamatotu metodi, un, ja nepieciešams, ņemot vērā šādu papildināmu elementu sarakstu:

- **Finanšu instrumenta raksturs:** lai atbilstīgi ievērotu finanšu instrumenta raksturu, tirdzniecības vietām jākalibrē bloķēšanas sistēmas vismaz tādā līmenī, kas atbilst finanšu instrumenta klasei, un, ja nepieciešams, niansētākā līmenī, apkopotā veidā ņemot vērā citus turpmāk raksturotos parametrus. Šajā sakarā finanšu instrumentu klasēm jābūt šādām:
 - finanšu instrumentiem, kas nav kapitāla vērtspapīru finanšu instrumenti – tādu aktīvu klašu līmenī, kuras aprakstītas RTS 2³ III pielikumā par pārredzamību finanšu instrumentiem, kas nav kapitāla vērtspapīru finanšu instrumenti (t. i., obligācijas, strukturēti finanšu produkti, vērtspapīroti atvasinātie instrumenti, procentu likmju atvasinātie instrumenti, kapitāla vērtspapīru atvasinātie instrumenti, preču atvasinātie instrumenti, ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti, kredītu atvasinātie instrumenti, atvasinātie instrumenti, kas minēti *MiFID II* I pielikuma C sadaļas 10. punktā, finanšu līgumi par cenu starpībām un emisijas kvotas), kā arī
 - kapitāla vērtspapīru instrumentiem – tādu finanšu instrumentu klašu līmenī, kuras aprakstītas RTS 1⁴ III pielikuma 2. tabulā par kapitāla pārredzamību laukā “FITR identifikators” (t. i., akcijas, depozitārie sertifikāti, biržā tirgoti fondi, sertifikāti un citi kapitāla vērtspapīru finanšu instrumentiem līdzīgi finanšu instrumenti).
- **Finanšu instrumenta likviditātes profils un kotēšanas līmenis:** tirdzniecības vietām jākalibrē savas bloķēšanas sistēmas, ņemot vērā finanšu instrumenta likviditāti, skaidru likviditātes īpašību eksistenci, kā arī likviditātes iespējamās izmaiņas, kuras var izraisīt iepriekš noteikti apstākļi, piemēram, jaunas emisijas vai plānotas uzņēmuma darbības.

³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/583 (2016. gada 14. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par pārredzamības prasībām tirdzniecības vietām un ieguldījumu brokeru sabiedrībām attiecībā uz obligācijām, strukturētā finansējuma produktiem, emisijas kvotām un atvasinātajiem instrumentiem (OV L 87, 31.3.2017, 229.–349. lpp.).

⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/587 (2016. gada 14. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par pārredzamības prasībām tirdzniecības vietām un ieguldījumu brokeru sabiedrībām attiecībā uz akcijām, depozitārajiem sertifikātiem, biržā tirgotiem fondiem, sertifikātiem un citiem līdzīgiem finanšu instrumentiem un par darījumu izpildes prasībām attiecībā uz konkrētām akcijām tirdzniecības vietā vai attiecībā uz sistemātisku internalizētāju (OV L 87, 31.3.2017, 387.–410. lpp.).

Tirdzniecības vietām īpaši stingri parametri jāattiecina uz instrumentiem, kuri tiek uzskatīti par likvīdiem. Kalibrēšanā jāiekļauj parakstīšanās tiesības un instrumenti ar zemu kotēšanās līmeni, nosakot plašākus parametrus.

- **Finanšu instrumenta svārstību profils:** bloķēšanas sistēmu kalibrēšanu jāpamato ar statistisku pētījumu, ņemot vērā iepriekšējo svārstību apsvērumus, ar mērķi tirdzniecības vietām izsecināt svārstības turpmāk.

Tirdzniecības vietām jāņem vērā tādi rādītāji kā finanšu instrumenta svārstības nakts laikā, absolūtās maksimālās novirzes dienas laikā un mehānisma aktivizēšanas paredzamais biežums.

- **Rīkojumu nelīdzsvarotība:** tirdzniecības vietām jānosaka apstākļi, kad ievērojama rīkojumu nelīdzsvarotība vai ārkārtas apstākļi pieprasa pārkalibrēt bloķēšanas sistēmas. Ja iespējams, tirdzniecības vietām jābūt spējīgām manuāli pārkalibrēt savus parametrus saskaņā ar iepriekšnoteiktu procedūru un ar mērķi samazināt tirdzniecības pārtraukumu ilgumu.
- **Tirdzniecības vietu veidi un noteikumi:** tirdzniecības vietām ar nepārtrauktu izsoli un uz kotēšanu balstītām sistēmām jābūt stingrākiem bloķēšanas sistēmu parametriem. Tirdzniecības vietas atkarībā no tirdzniecības posma svārstību parametrus var kalibrēt dažādi.
- **Iekšējās atsauces:** bloķēšanas sistēmas jākalibrē, izmantojot statisku (piemēram, atvēršanas cenu, slēgšanas cenu vai dienas izsoles cenu) un dinamisku (piemēram, pēdējo tirdzniecības cenu vai vidējo cenu konkrētā periodā) atsauces cenu, ja tirdzniecības vieta nespēj valsts kompetentajai iestādei pierādīt, ka svārstības tiek atbilstoši pārvaldītas tikai ar statisku un dinamisku robežvērtību.
- **Ārējās atsauces:** kalibrējot svārstību parametrus, tirdzniecības vietām jāapsver, taču nav obligāti jākopē statistiskā korelācija starp instrumentiem, proti, situācijās un mehānismos starp aktīviem (piemēram, naudas un nākotnes instrumenti) un starp tirgiem (piemēram, vairākās vietās kotēts instruments), lai pārvaldītu svārstības tirgos, kuros notiek šo instrumentu tirdzniecība. Tirdzniecības vietām, kuras izmanto uz cenām balstītas tirdzniecības sistēmas, derīgai atsaucei ir jābūt primārajam tirgum vai likviditātes ziņā visatbilstošākajam tirgum, kā minēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 4. panta 1. punktā⁵. Šajā nolūkā tirdzniecības vietas var izmantot tādu brīvi pieejamu publisku informāciju par finanšu instrumentiem un tirdzniecības vietām, kuru uzskata par atbilstošu.
- **Tirdzniecības apturēšanas ilgums:** tirdzniecības vietas var izmantot elastīgu pieeju, lemjot par pārtraukumiem saistībā ar svārstībām, un ieviest atsevišķu nejausības līmeni tirdzniecības apturēšanas ilgumam. Šādā gadījumā tirdzniecības vietām jānosaka un

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

jāpaziņo saviem dalībniekiem minimālais un maksimālais laika periods, kas paredzēts tirdzniecības atsākšanai pēc pārtraukuma.

- **No jauna emitēti instrumenti:** tirdzniecības vietām svārstību parametri jākalibrē, izmantojot aprēķinus, kuros ņemts vērā profesionāls līdzīgu finanšu instrumentu salīdzinājums ar gaidāmo līdzīgo likviditātes modeli, pamatojoties uz plānoto tirgus kapitalizāciju, rūpniecības nozari un emisijas apjomu.
13. Kalibrējot bloķēšanas sistēmas, tirdzniecības vietām jāņem vērā, cik reižu mehānisms to platformās tika izmantots iepriekšējos gados.

5.2 Ārējā saziņa, izmantojot tirdzniecības apturēšanu

14. Tirdzniecības vietām nekavējoties, izmantojot tos pašus līdzekļus, kurus regulāri lieto pirms un pēc tirdzniecības informācijas paziņošanai, jāpaziņo par tirdzniecības apturēšanas sākumu (kas skaidri jānošķir no tirdzniecības pārtraukšanas, kura paredzēta saskaņā ar *MiFID II* 32., 52. pantu un 69. panta 2. punkta m) apakšpunktu), tirdzniecības apturēšanas veidu, tirdzniecības posmu, kurā tā tika apturēta, par apturēšanas pagarināšanu un par apturēšanas beigām.